

Біблейскі асяродак у БДУ

Аддзел рэдкай кнігі бібліятэкі БДУ захоўвае частку фонда дарэвалюцыйнай Мінскай духоўнай семінарыі. Бібліі надаецца вельмі вялікая ўвага на гістарычным факультэце, а таксама на кафедры культуралогіі гуманітарнага факультэта. Аднак сёння кожны вучоны займаецца даследаваннямі Свяшчэннага Пісання сам на сам. Інстытут тэалогіі імя святых Мяфодзія і Кірылы спрабуе наладзіць кантакт з усімі даследчыкамі Бібліі. Тут ствараецца аичынная школа бібліеістыкі і неўзабаве будзе сфарміраваны беларускі цэнтр даследаванняў Бібліі.

ПЕРАКЛАДЫ І ЭКСПЕДЫЦЫІ

Даследаванне Бібліі звязана ў большасці з філалагічнай працай і патрабуе ў першую чаргу моўнай падрыхтоўкі. Любы пераклад – гэта ў нейкім сэнсе тлумачэнне. Колькі Біблія існуе, столькі яна падавягаецца ўсемагчымым тлумачэнням. Хрысціянская традыцыя тлумачэння Бібліі існуе ўжо 2 тысячы гадоў. І ўжо сама па сабе стала прадметам вывучэння. Глыбока зразумець біблейскі тэкст без тлумачэнняў немагчыма. Прывядзем прыклад

Музей Бібліі ў Інстытуце тэалогіі БДУ

зелезагадчыка кафедры бібліеістыкі пратаірэя Сергія Гордуна былі перакладзены на сучасную беларускую мову Чацвараевангелле, кніга Дзеянняў святых Апосталаў, саборныя пасланні апостала Паўла. У цяперашні час ідзе праца над перакладам паслання да Галатаў. Пратаірэя Сергій падрыхтаваў да выдання Богаслужбовае Евангелле на беларускай мове, якое было надрукавана ў Беларусі і Польшчы і выкарыстоўваецца ў Богаслужбовай практыцы. Віталь Акімаў, галоўны рэдактар альманаха «Скрыжалі», публікацыі ў якім прызначаюцца ў Агульнацаркоўнай аспірантуры і дактарантуры, гаворыць, што зразумець Біблію дапамагаюць не толькі дакладныя пераклады. Шматлікія археалагічныя экспедыцыі, якія працуюць кожны год у Егіпце, Месалатаміі і Ізраілі дазваляюць здабыць літаратурныя помнікі народаў старажытнага Усходу, якія сведчаць пра

гістарычныя падзеі таго часу, калі стваралася Біблія. Віталь Віктаравіч якраз і даследуе сувязь тэкста біблейскай кнігі Эклезіяста з літаратурамі народаў старажытнага Бліжняга Усходу, Егіпта і Месалатаміі. Нядаўна ён надрукаваў манаграфію «Біблейскія кнігі Эклезіяста і літаратурныя помнікі Старажытнага Егіпта».

ЛАБАРАТОРЫУМ БІБЛІКУМ

Біблейская студэнцкая навукова-даследчая лабараторыя, якая дзейнічае пры кафедры бібліеістыкі Інстытута тэалогіі пад навуковым кіраўніцтвам Віталія Акімава, таксама вывучае Свяшчэннае Пісанне Ветхага і Новага Завета ў кантэксце гісторыі і культуры старажытных цывілізацый. Студэнты могуць займацца паглыбленым вывучэннем гісторыі культуры старажытных цывілізацый, а таксама старажытнаўраўскай, старажытнагрэчаскай,

лацінскай, акадскай, старажытнаегіпецкай. У іх задачу ўваходзіць і пераклад асобных біблейскіх тэкстаў на сучасныя мовы. Гэта ўсё дае ім зразумець гісторыю тлумачэння Бібліі.

Свае даследаванні Бібліі студэнты прадстаўляюць на суд шырокай грамадскасці. Як дадатак да альманаха «Скрыжалі» выдадзены першы зборнік студэнцкіх навуковых артыкулаў па бібліеістыцы пад назвай «Лабараторыум Біблікум». Ён стаў друкаваным органам Біблейскай СНДЛ. І для многіх маладых аўтараў публікацыя ў гэтым зборніку з'яўляецца першай спрабай пера і першай друкаванай працай. У студэнцкіх работах, якія друкуюцца, закранаюцца самыя розныя тэмы і праблемы, які датычацца Новага і Ветхага Завета – пытанні біблейскай экзегетыкі і перакладу, пытанні вывучэння старажытных хрысціянскіх апокрыфаў і асэнсавання біблейскіх тэкстаў у рамках праваслаўнай традыцыі.

МУЗЕЙ БІБЛІ

У даследчай працы студэнтам у многім дапамагае Музей Бібліі. Бо старажытныя тэксты на мове арыгінала якраз тут і прадстаўлены. У аснове яго экспазіцыі – некалькі дзесяткаў біблейскіх выданняў на самых розных мовах, не толькі сучасных, але і старажытных: грэчаскай, лацінскай, яўрэйскай, сан-скрыт, старажытнасірыйскай, арабскай, грузінскай, якутскай і г. д. Калекцыя Музея Бібліі ўвесь час папаўняецца. Самыя старажытныя выданні дацюрэцкага канцом XIX ст. Нядаўна Біблейскае таварыства Рэспублікі

Беларусь у чарговы раз перадало музею розныя выданні Бібліі. Студэнты звярнуліся і да грамадскасці з просьбай прыносіць найбольш цікавыя экзэмпляры Бібліі. І знайшлі разуменне. На працягу года людзі прыносілі ў музей біблейскія кнігі мінулых стагоддзяў. Калі экспазіцыя музея пашырыцца, яму, магчыма, спатрэбіцца дадатковае памяшканне.

Студэнтка Ганна Залатар, якая праводзіць экскурсіі для школьнікаў, гаворыць, што заўсёды бачыць непаддзельную цікаўнасць сваіх наведвальнікаў да экспанатаў музея. Часта яе ўрушвае тое, што навушны 4-5 класаў сярэднядукацыйных школ, задаюць вельмі сутнасныя пытанні. Свой круггляд яны пашыраюць ў біблейскіх нядзельных школах.

Першы раз Ганна Залатар таксама суткнулася з вывучэннем Бібліі яшчэ падчас вучобы ў гімназіі. Для канферэнцыі ёй прапанавалі падрыхтаваць тэму біблейскія вобразы ў літаратуры. Яна абудзіла ў Ганны інтарс да Бібліі, што потым прывяло яе і ў сцены Інстытута.

Рэспубліканскі конкурс школьных сачыненняў «Біблейскія сюжэты ў сусветным мастацтве», які не першы год праводзіць Інстытут тэалогіі, на сёння вельмі папулярны сярод школьнікаў. Колькасць тых, хто прыняў у ім удзел сёлета, пабіла ўсе рэкорды і здзівіла нават саміх арганізатараў, – больш за 300 удзельнікаў. Гэта гаворыць аб тым, што Біблія ва ўсе часы была, ёсць і з'яўляецца кнігай, якая прыцягвае да сябе ўвагу многіх пакаленняў.

Ганна ЛАГУН